

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2024-327

23.4.2024

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Dødsfallserstatning - samboer - ekteskapslikende forhold - vilkårstolkning - avtl. § 36 – fal. § 17-5.

Forsikrede var omfattet av en gruppelivsforsikring med dødsfallsdekning, da han døde. Forsikrede hadde på dette tidspunktet hatt felles folkeregistrert adresse og bodd sammen med en annen person i flere år. Forsikredes foreldre (klager) fremmet krav om utbetaling av dødsfallserstatningen. Foretaket avsto kravet med henvisning til at forsikrede etterlot seg en samboer, og utbetalte erstatningen til vedkommende. Saken reiste spørsmål om klager hadde krav på utbetalingen, herunder om forsikrede etterlot seg samboer, slik begrepet var definert i vilkårene. Også spørsmål om foretaket hadde utbetalt erstatningen i god tro, jf. fal. § 17-5, og om vilkårene måtte settes til side som urimelige etter avtaleloven § 36. Etter en konkret vurdering fant nemnda det sannsynliggjort at X og forsikrede levde i et ekteskapsliknende forhold de to siste årene frem til forsikredes død. På dødstidspunktet forelå det ikke forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås og nemnda la til grunn at foretaket var i god tro ved erstatningsutbetalingen. Om bestemmelsen i fal. § 17-5 uttalte nemnda at den regulerer virkningen av en forsikringsutbetaling, og ikke hvem som er berettiget forsikringssummen. Det var videre ikke var grunnlag for å tilsidesette vilkårenes samboerdefinisjon etter avtl. § 36. Foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede var omfattet av en bedriftsgruppelivsforsikring med dødsfallsdekning, da han tok livet sitt. Forsikrede var på dette tidspunktet folkeregistrert på samme adresse som X.

I dødsannonsen ble X oppgitt som forsikredes "*samboer*".

I skademelding til foretaket 2.8.22 ble det opplyst at arbeidsgiver var "*Usikker på sivilstatus*".

Foretaket sendte brev 26.8.22, adressert til forsikredes dødsbo, og ba om utfylt skjema for etterlatte og skifteattest.

I e-post fra forsikredes arbeidsgiver 6.9.23, fremgår at alle ansatte var omfattet av gruppelivsforsikring, men at nivået på dekningen var avhengig av hvilken pensjonsordning man hadde, og om man hadde et forsørgeransvar (partner/samboer/ektefelle og/eller barn). Videre fremgår at arbeidsgiver forstod det slik at forsikrede ikke hadde forsørgeransvar, og at dekningen derfor var 1,5 årslønn.

Foretaket sendte deretter nytt brev 9.9.22 til forsikredes dødsbo, denne gangen adressert til dødsboet "v/X", og ba om utfylling av skjema for etterlatte og skifteattest.

Klager (forsikredes foreldre) sendte inn kopi av skifteattest 22.8.22 fra tingretten. I e-posten ble det vist til at foretakets brev 9.9.22, adressert til forsikredes dødsbo, v/X, var videresendt til klager som arvinger i henhold til skifteattesten, og at det var uklart om X var forsikredes samboer på dødsfallstidspunktet. Klager opplyste videre at de var kjent med; at forsikrede over tid hadde

referert til X som "*leietaker*", at forsikrede hadde bodd i utlandet i 2014–2016, og at klager da ble informert om at leiligheten var "*utleid*" til X. Klager opplyste også at X hadde vært gift i Norge, iallfall til sommeren 2020, da han søkte Fylkesmannen om skilsmisse, jf. brev fra Fylkesmannen 28.5.20. Klager ba foretaket avklare om X skulle defineres som sikret, før klager ville sende inn etterlatteskjema.

Etterlatteskjema fra klager er signert 6.9.22, men ble først sendt inn på et senere tidspunkt, jf. klagers e-post 26.9.29. I skjemaet ble forsikredes foreldre oppgitt som arvinger etter lov, og det ble angitt at det ikke forelå testament. Det ble ikke oppgitt samboer etter ektefelle.

I brev av 3.11.22, henholdsvis til klager og til X, viste foretaket til at det var usikre på om X hadde levd i et "ekteskapslignende forhold" med forsikrede, og ba om ytterligere opplysninger som kunne belyse om relasjonen mellom forsikrede og X.

I brev fra klager 7.11.22, fremgår blant annet:

FAKTISKE FORHOLD

1. Som **leietaker** hos vår sønn (forsikrede) hadde X **naturlig nok** også (gateadresse) som **folkeregistrert adresse**. I denne perioden overtok sistnevnte bruksretten til leiligheten i to år da (forsikrede) bodde i (utlandet) (2014-2016)
2. Vår sønn døde (2022). Det er av vesentlig betydning at X var **gift med en annen person Y** helt frem til (2020).
3. Her må det også nevnes at X **gjentatte ganger før (forsikredes) bortgang, ble anmodet av vår sønn om å flytte ut** fra leiligheten. (Opplyst av X selv).
4. Det forelå **ingen formalisert samboerrelasjon** mellom vår sønn og X hverken før eller etter at sistnevntes ekteskap ble oppløst.
5. Vi mener det også er av betydning at vår sønn **aldri refererte til X som sin samboer**.
6. I **dødsannonсен**, som ble forfattet av (...), daglig leder i (...) Begravelsesbyrå, ble X navn ført opp som samboer. Denne betegnelsen ble dessverre feil ettersom vår sønn aldri brukte den selv, og fordi vi på vår side ikke hadde grunnlag for å mene noe om hvorvidt de levde i ekteskapslignende forhold eller hadde noen formalisert relasjon forøvrig.

Klager ga videre uttrykk for sine synspunkter omkring foretakets saksbehandling og hvem som var berettiget forsikringsutbetalingen i henhold til vedlagte vilkår fra Fremtind. I oversendelsen samme dag er det presisert at det varslede brevet (3.11.22) ikke var mottatt.

Etter henvendelse fra klager, jf. to stk. e-poster 9.11.22, opplyste daglig leder av begravelsesbyrået i e-post samme dag:

Ang møte med familien til (forsikrede) mener jeg det kom det frem at der var en venn ved navn X, som han hadde hatt en komplisert relasjon til, men som de ikke helt visste hva de skulle definere som på tidspunktet (Forsikrede) gikk bort. Det er vanskelig å huske nøyaktig, men inntrykket jeg satt med var at dersom det hadde vært et forhold var det ikke noe stabilt forhold over lang tid, men heller mye av og på og turbulent. Mener de sa at de ikke visste om X engang bodde der fast på det tidspunktet..

Jeg husker også at foreldrene sa at (forsikrede) ikke hadde omtalt X som samboer/partner de gangene han var hjemme på besøk.

At han ble oppført som samboer ble diskutert frem og tilbake og endte til slutt med at han stod oppført som det, men trolig var det påvirket av meg slik jeg kan huske det...

Foreldrene og søsken var veldig rause og var enig i at det ikke kunne skade å inkludere X i annonsen selv om det var litt uavklart hvor forholdet var, men de hadde snakket med X og han var lei seg...

(Forsikrede) var homofil og slik jeg forstod det på familien, hadde han selv vanskelig for å akseptere den siden av seg selv. For å vise at de som familie aksepterte den siden av ham, og fordi de ønsket heller å være inkluderende og rause, spesielt ovenfor (forsikrede), valgte de å føre opp X i annonsen. Siden de ikke kunne definere ham som kun en venn endte det som samboer og siden rekkefølgen "normalt" er samboer/ektefelle først, foreslo jeg at han ble satt opp først.. Så akkurat det med annonsen og at han er oppført som samboer føler jeg meg beklageligvis mye ansvarlig for ... Jeg tenkte nok aldri at det skulle bli av betydning eller avgjørende for noe arv eller skiftespm.

Ang begravelsen var X ikke tilstede eller på banen i noe av planlegging eller ansvar og meldte seg ut av det. Han ville at foreldrene skulle ta alt vedr dette, alle bestemmelser, alt ansvar, alle forpliktelser, økonomiske og juridiske var det de som tok. Han var heller ikke i kontakt med byrået på noe tidspunkt. Han kom i begravelsen og hadde kjøpt en blomsterbukett, men ellers ingenting som gav indikasjon på et nært forhold.

Vedr arv og skifte var de også tydelig på at X ikke hadde noe part i det og han ønsket heller ikke selv å ta noe part i bestemmelse eller avgjørelse i forbindelse med begravelsen eller ang hvor (forsikrede) skulle gravlegges. Slik jeg forstod det opplevdes det unaturlig at han skulle ha gravsted i (...) eller avhengig av at evt X skulle ha ansvar for (forsikrede) sitt gravsted.

Bror har også avspilt opptak for meg der (forsikrede) viser sider som X ikke visste noe om og såvidt jeg husker fortalte han at det var hobby ingen visste om, som han dyrket når X ikke var der, som visstnok var ofte. Det ble sagt at (forsikrede) hadde selv har fortalt at han var mye alene. Mulig det kom frem av (forsikrede) selv og han har sagt dette i et av opptakene ...? (husker ikke helt all informasjon i samtalene vi hadde)

Slik at fra byråets side og meg som kontaktperson opplevde jeg ikke X som en partner i denne sammenheng. Jeg var vel mer overrasket over manglende engasjement og tilstedeværelse (med referanse til min tidligere erfaring når en nær kjæreste eller partner/samboer dør).

I e-post 11.11.22 bestred klager at det forelå noe "*ekteskapslignende forhold*" (samboerforhold) mellom forsikrede og X på dødsfalltidspunktet, og at e-posten fra begravelsesbyrået underbygget dette.

I brev fra X 15.11.22, ble det gitt beskrivelse av forholdet mellom forsikrede og X. Fra brevet siteres:

Jeg traff (forsikrede) på (...) i (...) den dagen han hadde (...) bursdag.
Vi bestemte oss for å flytte sammen i 2011, og jeg flyttet inn i (forsikredes) leilighet, (gateadresse/by).
(Forsikrede) var klar over at jeg var gift med Y i (...) før vi flyttet sammen.
Y og jeg ble enige om at vi fortsatt skulle være gift inntil jeg fikk norsk statsborgerskap.

I 2014 fikk (forsikrede) tilbud om å jobbe 2 år i (utlandet) for sammen firma som i Norge. Jeg bodde under den tiden i hans leilighet, men jeg var og besøkte ham i (utlandet) mange ganger.

Vedlagt følger bilder fra mange turer vi har vært på sammen. Helt fra 2011 og frem til i år.
Vi har vært i (flere land) pluss mange turer i Norge også på besøk hos (forsikredes) mor og far i (...).

Vedlagt følger også en liste med navn og adresse til noen av våre felles venner. De kan bekrefte at vi var kjærester og bodde sammen.

Vedlagt følger min bankutskrift som går fra 2014 til nå som viser at (forsikrede) og jeg hadde felles økonomi og husholdning. De første årene tjente jeg ikke så mye, men har i dag en bra jobb hos (...) AS.

Av de vedlagte kontoutskriftene for perioden 2014–2016 og 2019–2022, fremkommer det ingen opplysninger om noen fast månedlig husleie.

I brev av 8.12.22 informerte foretaket om at det anså det som sannsynliggjort at X oppfylte vilkårene for samboerdefinisjon, og at det dermed var han som hadde krav på erstatning etter forsikringsvilkårene. Foretaket opplyste samtidig at forsikringssummen ville bli utbetalt til X dersom foretaket ikke mottok innsigelser innen 14.12.22, og at det måtte presiseres dersom klager ønsket saken vurdert av foretakets interne klagenemnd.

Foretakets interne klagenemnd fastholdt foretakets tidligere vurdering, jf. brev til partene 16.3.23, og foretaket utbetalte dødsfallerstatningen til X i brev av 30.3.23.

Klagen ble registrert hos Finansklagenemnda 13.6.23. Vedlagt klagen lå blant annet en leiekontrakt datert 20.5.14, for perioden 1.6.14–31.5.16, hvor det fremgår at avtalt husleie og depositum var kr 0, og en illustrasjon fra klager på definisjonen av samboerskap.

I "Egenrapport" fra foretaket 15.8.23 fremkommer blant annet opplysninger om forsikredes folkeregistrerte adresse, samt en planskisse/bilder av forsikredes leilighet på 42 kvm (p-rom).

Klager har i det vesentlige anført at foretakets tolkning av samboerdefinisjonen i de generelle forsikringsvilkårene, pkt. 1.2.8, er feil, og at X ikke oppfylte vilkårene for "samboer" da forsikrede døde. Klager er rette mottaker av dødsfallserstatningen som arvinger etter lov.

Det bestrides ikke at X og forsikrede hadde samme folkeregistrerte adresse i flere år. Dette er forenlig med at X var *leieboer*. Det er ikke dokumentert at X og forsikrede levde i et "*ekteskapsliknende forhold*", jf. momentene som skal vektlegges i LH-2011-110809. Ved tolkningen av forsikringsvilkårene er det naturlig å se hen til samboerdefinisjonen i arveloven § 2 med lovkommentar. Klager bestrider også at utbetalingen til X er gjort i "*god tro*", da det er omtvistet hvem som er rett mottaker, jf. FSN 5931 og lovkommentaren til fal. § 17-5.

Subsidiært vil være urimelig å legge til grunn at X oppfyller vilkårene for "samboer", jf. avtaleloven § 36. X var gift med en annen person i 13 år, hvorav 11 år der han og forsikrede hadde samme folkeregistrerte adresse. Det var under to år mellom skilsmissen og forsikredes bortgang, og det ikke foreligger noen klare bevis for et "*kjæresteforhold*", heller tvert imot. FSN 2781 dokumenterer at det er rom for generelle rimelighetsvurderinger knyttet til tolkningen av samboerdefinisjonen i forsikringsvilkår, med avtaleloven § 36 som rettslig grunnlag.

Foretaket har i det vesentlige anført at det har utbetalt livsforsikringen etter forsikrede til korrekt berettiget i henhold til gjeldende forsikringsvilkår og forsikringsavtaleloven. X har sannsynliggjort at han levde i et "ekteskapsliknende forhold" med forsikrede dødsfallstidspunktet. Klager har ikke sannsynliggjort det motsatte, eller at forholdet på dødsfallstidspunktet var opphørt. At en part på et tidspunkt uttrykker et ønske om at samlivet opphører, er ikke det samme som faktisk opphør.- Så lenge partene fortsetter å bo sammen og har felles folkeregistrert adresse, skal det svært mye til før utenforstående kan konkludere med at samboerforholdet er opphørt. Dette er i samsvar med øvrige rettsregler som berører samboerforhold.

Klagers bemerkninger angående innholdet i begrepet "samboer", ser ikke hen til begrepets definisjon i vilkårene. I 2022-958, ble en person som satt i uskifte med tidligere ektefelle på dødsfallstidspunktet, ikke ansett å være samboer med en annen. Foretaket oppfatter nemnda slik at personen ville hatt krav på utbetaling dersom skiftet hadde blitt gjennomført før det aktuelle dødsfallet. Dette er i samsvar med øvrig praksis, herunder FSN 2809. Det vises også til 2023-12, som også angår forholdet til avtaleloven § 36.

Fal. § 17-5 kan ikke forstås slik at et forsikringsforetak er i ond tro vedrørende en utbetaling, uavhengig av hvilke undersøkelser og avklaringer foretaket gjennomfører. En slik forståelse ville kunne føre til vesentlige forsinkelser i utbetalingen til den berettigede, samt antatt stort behov for juridisk bistand. Dette er ikke i tråd med hensynet til rask utbetaling, som står sterkt i livsforsikring. Forsikringen dekker ei heller juridisk bistand til den berettigede. I motsetning til det som var tilfellet i FSN 5931, er klagers innsigelser på alvor og utførlig behandlet av foretaket før utbetaling. Klager har fått god tid til å presentere aktuelle anførsler og bevis, samt hatt bred mulighet for kontradiksjon. I FSN 5931 kom også tingretten til at foretaket korrekt hadde utbetalt til samboer, og til at det forelå et ekteskapsliknende forhold. I alle tilfeller gir ikke manglende god tro etter fal. § 17-5 noen rett på utbetaling i seg selv. Kravstiller må i alle tilfeller sannsynliggjøre at samboerdefinisjonen ikke var oppfylt.

Det er ikke grunnlag for å tilsidesette samboerdefinisjonen og anse klager som berettiget, etter avtaleloven § 36. Bestemmelsen er en snever sikkerhetsventil, og bør generelt brukes med varsomhet for å sensurere forsikringsvilkår. Dette gjelder særlig når sensuren i dette tilfelle vil gå på bekostning av samboer, og det er klager – som forsikrede ikke forsørget – som krever utbetaling.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om klager har krav på utbetaling av dødsfallserstatningen.

Det er forsikringsvilkårene som fastsetter hvilke situasjoner som gir rett til erstatning under forsikringen. I aktuelle sak er det ikke omtvistet at foretaket er forpliktet til å utbetale dødsfallserstatning, men spørsmål om hvem som i vilkårene er utpekt som rett mottaker.

Under "*Personalforsikring – Bedriftsgruppeliv*" pkt. 8 om Erstatningsoppgjør, fremgår:

8.2 Hvem erstatningen utbetales til

Hvis ikke annet er avtalt, vil erstatning utbetales til ektefelle eller samboer, subsidiært til arvinger etter lov eller testamente. Dette innebærer en utvidelse av forsikringsavtalelovens §§ 15-1 og 19-11 ved at samboer er likestilt med ektefelle.

(...)

, og under "*Personalforsikring - Generelle vilkår*", pkt. 1 er "*samboer*" definert slik:

1.2.8 Samboer

Som samboer regnes:

1. Person som den forsikrede lever sammen med i ekteskapslignende forhold, hvis det i Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de siste 2 år.
2. Person som har felles barn og felles bolig med den forsikrede.

En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på det tidspunkt forsikringstilfelle inntraff forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

Samboerskapet regnes som opphørt ved utløpet av den dag ovennevnte vilkår ikke lenger er oppfylt.

Foretaket har i dette tilfellet utbetalt dødsfallserstatningen til X, under henvisning til at det er sannsynliggjort at X var samboer med forsikrede da han døde.

Det er kravstiller, altså klager, som har bevisbyrden for at vilkårene for utbetaling er oppfylt. Det vil i dette tilfellet si at klager må sannsynliggjøre at X ikke var samboer med forsikrede da han døde.

Nemnda legger til grunn at det er enighet om at forsikrede og X hadde felles folkeregistrert bostedsadresse de siste to årene før forsikrede døde, og at uenigheten mellom partene knytter seg til kravet om "ekteskapslignende forhold" og om det "forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås".

Det fremgår ikke uttrykkelig av vilkårene om kravet til "ekteskapslignende forhold" også må ha vært oppfylt de siste to årene før forsikrede døde. Nemnda forstår det likevel slik at kravet om ekteskapslignende forhold bare kan være oppfylt, "hvis" kravet om felles folkeregistrert adresse de siste to årene er oppfylt, noe som ikke er omtvistet her.

Spørsmål om det forelå "ekteskapslignende forhold" ble behandlet av lagmannsretten i LH-2011-110809. Fra dommen siteres:

Hvorvidt parforholdet var ekteskapslignende, må avgjøres ut fra en helhetsvurdering. De viktigste momentene i denne sammenheng er i hvilken grad de hadde felles bopel, felles økonomi og felles husholdning, samt graden av stabilitet i forholdet. Om hva som vanligvis legges i begrepene "ekteskapslignende forhold" og "samboere", vises til NOU-1999-25 Samboerne og samfunnet punkt 12.1 og Ot.prp.nr.73 (2007–2008) Arveloven mv. (arv og uskifte for samboere) punkt 7.

(...)

Med hensyn til spørsmålet om når et parforhold er opphørt, bemerker lagmannsretten at det ikke er avgjørende at paret er i alvorlig krangel og konflikt eller at det begås utroskap. Avgjørende er heller ikke hva som sies til en søster, en person man er forelsket i eller til en arbeidsgiver om forholdet. Et parforhold vil

normalt ikke være opphørt før klar beskjed om dette er formidlet til den andre.

I aktuelle sak er det på det rene at X og forsikrede hadde felles folkeregistrert adresse og bodde sammen de to siste årene frem til forsikrede døde i 2022. I perioden 1.6.14 – 31.5.16 bodde og jobbet forsikrede i utlandet. Det fremgår av leiekontrakt for samme periode at X var "leietaker", men at depositum og husleie var kr 0. Videre fremgår at X hadde vært folkeregistrert på samme adresse som forsikrede siden 2011. Av de fremlagte kontoutskriftene for perioden 2014-2016 og 2019-2022, fremgår det ingen opplysninger om fast betaling av husleie. X stod dessuten oppført som "samboer" i dødsannonsen. Slik saken er opplyst finner nemnda at opplysningene underbygger at det forelå et kjærestelignende forhold, og en kan ikke se at dette endres av uttalelsene fra forsikredes arbeidsgiver eller begravellesbyrået. Nemnda kan heller ikke se at Xs etterfølgende opptreden, herunder fravær i begravelsen, endrer dette.

Etter en helhetsvurdering av opplysningene i saken finner nemnda det sannsynliggjort at X og forsikrede levde i et ekteskapslignende forhold de to siste årene frem til forsikredes død.

Nærmere bevisføring knyttet til klagers anførsler, herunder at forsikrede gjentatte ganger hadde bedt X om å flytte ut, vil etter nemndas syn kreve muntlige parts- og vitneforklaringer for domstolene.

Nemnda ser etter dette på spørsmålet om det forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

Nemnda forstår klager slik at det anføres at det ikke må ha foreligget forhold som var til hinder for lovlig ekteskap de siste to årene før forsikrede døde. Etter nemndas syn gir ikke ordlyden i vilkårene grunnlag for en slik tolkning. Det fremgår derimot klart av ordlyden at det på tidspunktet forsikringstilfellet inntreffer, ikke må foreligge forhold som er til hinder for lovlig ekteskapsinngåelse, jf. også nemndas avgjørelse 2023-12.

Nemnda bemerker at den ikke kan se at det er noen motsetning mellom det å leve i et ekteskapslignende forhold og det at det foreligger forhold som er til hinder for at lovlig ekteskap kan inngås, slik klager synes å forutsette. At X tidligere var gift innebærer ikke at han ikke kunne leve i et ekteskapslignende forhold med forsikrede.

Det er på det rene at det på tidspunktet for forsikredes dødsfall, ikke forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås. På dette tidspunktet var X skilt. På denne bakgrunn finner nemnda at X oppfyller vilkårenes krav til samboer på dødsfallstidspunktet, og at han følgelig er rette mottaker av dødsfallserstatningen.

I lys av ovennevnte, finner nemnda at klagers anførsel om at foretaket ikke har utbetalt forsikringssummen til X i god tro, jf. fal. § 17-5, ikke kan føre frem. Det er nemndas vurdering at klagers muligheter for innsigelser og kontradiksjon er tilstrekkelig varetatt gjennom foretakets saksbehandling, og en utbetaling i strid med i fal. § 17-5 er ikke tilstrekkelig for å sannsynliggjøre at samboerdefinisjonen ikke var oppfylt. Bestemmelsen i fal. § 17-5 regulerer virkningen av en forsikringsutbetaling, og ikke hvem som er berettiget forsikringssummen.

Klager har videre anført at det vil være urimelig å legge til grunn at X oppfyller vilkårene for "samboer", jf. avtaleloven § 36. Heller ikke denne anførselen kan etter nemndas syn føre frem.

Klager har vist til at X var gift med en annen person i 13 år, hvorav 11 år der han og forsikrede hadde samme folkeregistrerte adresse. Klager har videre anført at det var mindre enn to år mellom skilsmissen og forsikredes bortgang, og at det ikke foreligger noen klare bevis for et "kjæresteforhold", heller tvert imot. Til støtte for sin anførsel har klager vist til FSN-2781, hvor nemnda kom til at det ville være urimelig å gjøre gjeldende kravene til samboerdefinisjon i

vilkårene etter avtaleloven § 36.

I aktuelle sak finner nemnda at kravene til samboer er klart formulert i vilkårene. Slik nemnda forstår klager, er det ikke vilkårene i seg selv, men virkningen av å gjøre de gjeldene som anføres som urimelig. Spørsmål om det vil være urimelig å gjøre gjeldende vilkårenes krav til samboer etter avtaleloven § 36 er tidligere behandlet i en rekke avgjørelser, se f.eks. 2023-12, 2018-803, 2017-137, 2016-230 og 2013-525. I disse avgjørelsene kom nemnda til at det ikke var urimelig å avslå krav om utbetaling som følge av at vilkårenes krav til samboer ikke var oppfylt. Generelt er terskelen for anvendelse av avtaleloven § 36 høy.

Formålet med det aktuelle vilkåret er å forenkle oppgjør og forhindre tvister, og dette er tungtveiende hensyn som bør avveies mot risikoen for urimelig resultat i enkelttilfeller. Videre følger det av praksis at det må foreligge helt spesielle forhold, og at den konkrete urimeligheten må være graverende, for at tilsidesettelse etter avtaleloven § 36 kan bli aktuelt, jf. også LF-2017-138301. I saker hvor det er flere pretendenter til kravet, vil dessuten tilsidesettelse av vilkårene til fordel for en pretendent på bekostning av en annen, i seg selv være et moment som gjør det vanskelig å sette vilkårene til side.

I aktuelle sak er det anført at det vil være urimelig å avslå krav om utbetaling til tross for at vilkårenes krav til samboer er oppfylt. Dette stiller ikke saken i et annerledes lys enn om vilkårene ikke var oppfylt. En eventuell tilsidesettelse av vilkårene til fordel for klager, vil i utgangpunktet gå på bekostning av forsikredes samboer, som etter vilkårene har krav på utbetaling av forsikringssummen. Dette er et moment som gjøre det vanskelig å gi klager medhold. Etter nemndas syn endres ikke dette ved at foretaket allerede har utbetalt forsikringssummen til forsikredes samboer X, da en eventuell tilsidesettelse av vilkårene i stedet vil gå utover foretaket, som vil måtte foreta en dobbelt utbetaling av forsikringssummen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).